

“Es busca arquebisbe de València: absteniu-vos els oriüds i els qui no sou ultraconservadors.” Agustín García-Gasco va fer setanta-cinc anys, l'edat de jubilació dels bisbes, el febrer del 2006, però al Vaticà encara no li han trobat substitut. Els requisits són exigents.

Aquest agost, com els tres anteriors, el papa Benet XVI aprofitarà l'estada a la residència estival de Castel Gandolfo per a resoldre, calmadament, alguns deures pendants. Allà, a tocar del llac Albano, el sant pare parlarà especial atenció al complicat relleu del cardenal arquebisbe de València, Agustín García-Gasco, una decisió inajornable. El 12 febrer de 2006, la data del seu setanta-cinquè aniversari, el purpurat va dimitir el càrrec. Havia arribat a l'edat màxima amb què hom pot dirigir un bisbat.

Des d'aleshores, administrativament parlant, García-Gasco està “en funcions”, però el període de gràcia s'esgota i Joseph Ratzinger no ho té fàcil. La línia mampresa per l'encara arquebisbe ha estat nítida: ha defensat amb veheència l'ideari catòlic més ortodox i s'ha posicionat clarament del costat del Partit Popular. La relació amb Eduardo Zaplana, Francesc Camps i Rita Barberà ha estat excel·lent, i n'és una bona prova la pomposa organització de la V Trobada Mundial de les Famílies, esdevinguda a València els dies 8 i 9 de juliol de 2006. El seu substitut ha de ser continuista, no pot decebre aquells que haurien anat agenollats de Santiago fins a Roma, si haguera calgut, per satisfer Sa Santedat.

En aquest sentit, l'elecció del nou arquebisbe de València –una arxidiòcesi que comprèn, a més de la principal, les demarcacions de Sagorb-Castelló, Oriola-Alacant, Eivissa, Mallorca i Menorca– podria dependre dels reajustaments que s'han de produir al mapa eclesiàstic espanyol. L'arquebisbe de Toledo –província d'on és oriünd García-Gasco– és el valencià Antonio Canizares, que probablement emigrarà a Roma per a esdevenir prefecte d'alguna congregació. La vacant

Fumata negra

de Canizares se supliria ahora que la de València, en una operació de gran envergadura. L'estat espanyol només acull catorze arxidiòcesis, i els successors de García-Gasco i de Canizares segurament provindran d'algunes d'elles, tot produint-se un efecte cascada. D'ací, potser, el retard dels nomenaments.

València i Toledo són dues destinacions importants. Arribar-hi implica un currículum extens i, sobretot, que el papa hi confie. També és convenient tenir una bona edat: aquells que acaben de superar la seixantena són

considerats els més òptims. Per al cas valencià, a més, no n'ha de ser indígena. Des del 1923 que al capdavant de l'arquebisbat no hi ha un valencià. Ara com ara, ni tan sols no n'hi ha, de bisbes valencians, a Sagorb-Castelló ni a Oriola-Alacant.

Comptat i debatut, si el Vaticà, com sembla, aposta per mantenir la línia dura que ha caracteritzat García-Gasco, cal mirar cap a Oviedo i Valladolid. Allà resideixen, respectivament, Carlos Osoro i Braulio Rodríguez Plaza, arquebisbes conservadors nascuts el 1945 i el 1944. El primer és càntabre i el segon, madrileny. Són els millors situats per aterrar a València abans que acabe l'any, si és que el papa no opta per enviar-li un nouvingut procedent de Roma o un frare qualificat, el *modus operandi* que dugué Carlos Amigo a l'arquebisbat de Sevilla.

L'expresident de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) i arquebisbe de Bilbao, Ricardo Blázquez, tindria possibilitats si no fóra pel seu caràcter més moderat i per l'enfrontament que manté amb el seu antecessor i successor a la CEE, Antonio María Rouco Varela. Blázquez podria canviar de destinació, uns pocs quilòmetres al sud-est, i fer cap a Pamplona.

Veto valencià. Tot i que dotze dels setanta bisbes de l'estat són valencians, cap d'ells no figura a les travesses

Un polític vestit d'arquebisbe

El contingut polític de les cartes pastorals de García-Gasco ha anat *in crescendo*. Fa dues setmanes lamentava “les iniciatives que reconeixen els drets dels animals però que, en canvi, deixen sense drets l'ésser humà”, cosa que implica “un retrocés a les etapes més fosques de la història humana, quan els més forts imposaven la seua violència sobre els més febles.”

Si parlem de violència, però, cal aprofundir en les missives escrites per García-Gasco durant les setmanes prèvies a les darreres conteses electorals espanyoles. El 30 de desembre passat, a la Plaza Colón de Madrid, assegurava

que “el laïcisme radical” condueix a la “dissolució de la democràcia”; el 22 de gener, diada de Sant Vicent, comparava l'estat amb “les forces del mal” que van “calumniar i torturar, però mai no van vèncer” el màrtir valencià. El 24 de febrer va dir que l'esquerra pretén “tenir una mena de monopoli o oligopoli de les idees”, i l'1 de març, que les lleis estatals tenen la culpa del “fracàs escolar, la violència a les aules i l'addicció a les drogues i a l'alcohol.” L'endemà, 2 de març, a només set dies dels comicis, va reblar que “els electors saben distingir perfectament aquells que tenen el suport dels fets que beneficien tothom,

A l'esquerra, Carlos Osoro. a la dreta, Braulio Rodríguez.

per substituir García-Gasco. Els més moderats són Joan Piris –bisbe de Menorca que des del setembre ho serà de Lleida–, Xavier Salinas –de la diòcesi de Tortosa– i José Vilaplana –a Huelva–. El tarannà de tots tres els posa molt costera amunt de ser designats a “una de les diòcesis més reaccio-

nàries de l'estat”, en paraules d'un capellà. A Salinas no li perdonen que encapçalara manifestacions en contra del Pla Hidrològic. Vilaplana, natural de Benimarfull (Comtat), on a la seua joventut va exercir de pastor, agrada i molt els catòlics progressistes, però no fa gaire ha estat enviat de Santander a Huelva, una destinació inferior entesa com a càstig per la seua manera de ser. De fet, ha criticat reiteradament les macromanifestacions a què ha acudit l'Església, en considerar-les “contràries a l'evangeli.”

Pel que fa als bisbes de Mallorca i Eivissa, ningú no els dóna cap possibilitat de retornar a València. El primer, Jesús Murgui, té un perfil baix i la diòcesi de Mallorca fins i tot li queda gran. El segon, Vicente Juan, està desterrat pel Vaticà, tot i que va fer la carrera diplomàtica i somiava ser nunci: ha estat destinat a dos països africans, dels quals ha eixit desencantat, amb fama de balafador i poc discret. Ni la bona relació amb García-Gasco no li permetrà de ser arquebisbe, i això que fou Juan qui féu mans i mànigues perquè l'anterior papa, Joan Pau II, pronunciara, com pronuncià, un manifest

en favor dels transvasaments d'aigua.

Si fóra per l'actual arquebisbe, el seu recanvi seria el capellà, periodista i biòleg Santiago Martín, excomentarista religiós de TVE, *Abc* i *La Razón*, a més de redactor de les pastorals més incendiàries emeses a València. El PP apartà Martín de la televisió pública espanyola pel seu extremisme.

L'adéu de García-Gasco serà prou sentit al Vaticà, on sempre que hi va duu petits calzes d'or per a regalar entre la cúria. Com que el proppassat novembre fou escollit cardenal, també forma part del secretariat de la Conferència Episcopal Espanyola, motiu pel qual viurà a cavall de València i Madrid. Tot just allò que anhelava l'encara arquebisbe, que residirà ben a prop del municipi toledà on nasqué, Corral de Almaguer. Poc més de cent quilòmetres, una hora i escaig en cotxe, el separaran del poble. De Madrid estant, al seu nou pis de tres-cents metres quadrats, “don Agustín”, com és conegut entre el clergat valencià, viurà a tocar d'un bon amic: Zaplana compta amb cinc-cents metres quadrats a la seua plena disposició en ple Paseo de la Castellana.

d'aquells que tan sols es representen a ells mateixos.”

El 2004 no havia estat menys explícit. Animà a “votar amb criteri” i evitar aquelles opcions que “presenten models alternatius” a la seua idea d'Espanya, així com aquelles que defensaven “l'avortament, l'eutanàsia o uns altres models de família.” Després dels atemptats de l'11-M, García-Gasco publicà una edició especial del butlletí *Paraula*, tot donant a entendre que la massacre de Madrid era obra d'ETA. Aprofità l'avinentsa per a demanar el vot cap a “aquells partits o dirigents més respectuosos amb la nostra forma de vida i amb els valors de l'Evangeli”, un vot contra el “laïcisme radical”.